

A בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn דף לח of סנהדרין.
Some of the topics we will learn about include:

נברא אדם יחידי
Many reasons why Man was created alone;

אין פרצופיהן דומין זה לזה
The uniqueness of every individual person;

אדם הראשון
Many aspects of אדם הראשון's creation, including:
אדם נברא בערב שבת
Several reasons why he was created on שבת, the last day of Creation;

A

נברא אדם יחידי

אין פרצופיהן דומין זה לזה

אדם הראשון

אדם נברא בערב שבת

B

שתיים עשרה שעות היו היום
What occurred during each hour of the day he was created;

מלאכי השרת
The angels' opposition to his creation;

מסוף העולם ועד סופה
His initial stature;

אפיקורוס
How to deal with heretics;

B

שתיים עשרה שעות היו היום

מלאכי השרת

מסוף העולם ועד סופה

אפיקורוס

1 So let's review...

The Gemara continues with that which the Mishnah relates how בית דין would impress upon witnesses the severity of lying in a capital case.

The בית דין would also say:

לפיכך נברא אדם יחידי

When Hashem created Man, He created only one man;

ללמדך שכל המאבד נפש אחת מישראל

מעלה עליו הכתוב כאילו איבד עולם מלא

To teach us that if one murders a single Jew, it is as if he destroyed an entire world's population; and similarly,

וכל המקיים נפש אחת מישראל

מעלה עליו הכתוב

כאילו קיים עולם מלא

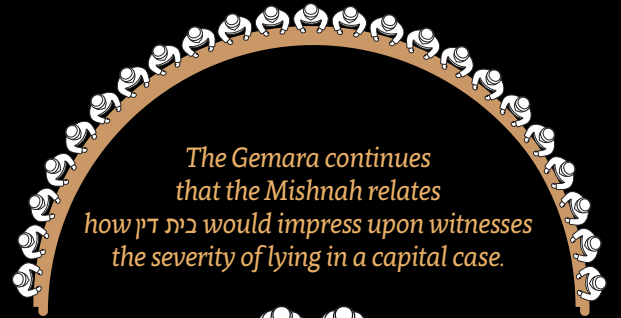
If one preserves the life of a single Jew, it is as if he preserved an entire world's population.

לפיכך כל אחד ואחד חייב לומר

בשבילי נברא העולם

Therefore, every Jew should say, "The entire world was created for my sake."

1

The Gemara continues that the Mishnah relates how בית דין would impress upon witnesses the severity of lying in a capital case.

The Mishnah would also say:

לפיכך נברא אדם יחידי

When Hashem created Man, He created only one man;

ללמדך

וכל המקיים
נפש אחת מישראל
מעלה עליו הכתוב
כאילו קיים עולם מלא

If one preserves the life
of a single Jew, it is as if he
preserved an entire world's
population.

שכל המאבד
נפש אחת מישראל
מעלה עליו הכתוב
כאילו איבד עולם מלא

To teach us that if one
murders a single Jew,
it is as if he destroyed an
entire world's population.

לפיכך כל אחד ואחד חייב לומר
בשבילי נברא העולם

Therefore, every Jew should say,
"The entire world was created for my sake."

2 The Mishnah lists other reasons why only one man was created:

2.
ומפני שלום הבריות
To promote peaceful relations,
שלא יאמר אדם לחבירו
אבא גדול מאביך
So that one person could not tell his friend,
"My ancestor was greater than your ancestor;"
And a ברייתא adds
ומה עכשיו שנברא יחידי, מתגרות
נבראו שנים, על אחת כמה וכמה
We are all descended from אדם הראשון, and yet families
argue in this way; if Hashem had created two men, there
would certainly be much argument.

3.
ושלא יהו המינים אומרים
הרבה רשויות בשמים
So that heretics could not claim, "There are many powers
in Heaven, חס ושלום, and each one created a different Man.

2

Other reasons why only one man was created

2

ומפני שלום הבריות
To promote peaceful relations,

שלא יאמר אדם לחבירו
אבא גדול מאביך
So that one person could not tell his friend,
"My ancestor was greater than your ancestor;"

And a ברייתא adds

ומה עכשיו שנברא יחידי
מתגרות
נבראו שנים, על אחת כמה וכמה

We are all descended from אדם הראשון, and yet families argue;
if Hashem had created two men,
there would certainly be much argument.

3

ושלא יהו המינים אומרים
הרבה רשויות בשמים

So that heretics could not claim,
"There are many powers in Heaven, חס ושלום,
and each one created a different Man.

3

4.

ולהגיד גדולתו של הקב"ה

To show Hashem's greatness,
ש'אדם טובע מכמה מטבעות בחותם אחד
כולן דומין זה לזה

When a person mints many coins with one mold, they are
all identical; while

ומלך מלכי המלכים הקב"ה

טבע כל אדם בחותמו של אדם הראשון
ואין אחד מהן דומה לחבירו

Hashem created all people in Adam's form, and yet
they are all unique.

A ברייתא explains

מפני מה אין פרצופיהן דומין זה לזה
שלא יראה אדם דירה נאה ואשה נאה
ויאמר שלי היא

People do not resemble one another, so that one should not
desire his friend's house or wife, and be able to claim they
are his.

Another ברייתא elaborates:

בשלושה דברים אדם משתנה מחבירו
Men are unique in three ways:

בקול

במראה

משום ערוה

In their voices and their appearance, to avoid immorality,
so that a married woman can recognize her husband;

ובדעת

מפני הגזלנין והמחסנין

And they all think differently, so that thieves could not
figure out where everyone else hides their money and
valuables.

3

4

ולהגיד גדולתו של הקב"ה

To show Hashem's greatness

ש'אדם טובע מכמה מטבעות בחותם אחד
כולן דומין זה לזה

When a person mints many coins with one mold,
they are all identical; while

ומלך מלכי המלכים הקב"ה
טבע כל אדם בחותמו של אדם הראשון
ואין אחד מהן דומה לחבירו

Hashem created all people in Adam's form,
and yet they are all unique.

ברייתא

מפני מה אין פרצופיהן דומין זה לזה

שלא יראה אדם

דירה נאה ואשה נאה

ויאמר שלי היא

People do not resemble one another,
so that one should not desire his friend's house or wife,
and be able to claim they are his.

ברייתא

בשלושה דברים אדם משתנה מחבירו

Men are unique in three ways:

בקול

במראה

משום ערוה

In their voices and their appearance, to avoid immorality,
so that a married woman can recognize her husband;

ובדעת

מפני הגזלנין והמחסנין

And they all think differently,
so that thieves could not figure out
where everyone else hides their money and valuables.

4 A ברייתא cites several additional reasons why only one man was created:

5.
שלא יהו הצדיקים אומרים
אנו בני צדיק
And, as Rashi adds,
לפיכך אנו צדיקים
ואין אנו צריכין להתרחק מן העבירה
כי לא נכשל בה
So that the righteous should not say, "Since we are descended from צדיקים, we are צדיקים as well, and so we do not need to distance ourselves from the possibility of sin, because surely we will not stumble;" ®
Similarly,
ורשעים אומרים
אנו בני רשע
And, as Rashi adds,
אין אנו זקוקין בתשובה ולהצטדק
כי לא יועיל
So that the wicked should not say, "Since we are descended from רשעים, we are רשעים as well, and we will not bother to repent, because it will not help;"
Therefore, Hashem created only one Man, and everyone is descended from האדם הראשון.

4

קרייתא

5

**שלא יהו הצדיקים אומרים
אנו בני צדיק**

*And, as Rashi adds,
לפיכך אנו צדיקים
ואין אנו צריכין להתרחק מן העבירה
כי לא נכשל בה*

*So that the righteous should not say,
"Since we are descended from צדיקים, we are צדיקים as well,
and so we do not need to distance ourselves from the
possibility of sin, because surely we will not stumble;"*

**ורשעים אומרים
אנו בני רשע**

*And, as Rashi adds,
אין אנו זקוקין בתשובה ולהצטדק
כי לא יועיל*

*So that the wicked should not say, "Since we are descended
from רשעים, we are רשעים as well, and we will not bother to
repent, because it will not help;"*

**Therefore, Hashem created only one Man,
and everyone is descended from האדם הראשון.**

5

6.

מפני הגזלנין

ומפני המחסנין

To discourage thieves, as Rashi explains

שיאמרו קרקע זה

לבני אבינו הראשון היתה

ולא לבני אביכם

Otherwise, they might say, "This land belonged to our ancestor, not to yours," ®

And the ברייתא adds

ומה עכשיו שנברא יחידי

גוזלין וחומסין

נבראו שנים

על אחת כמה וכמה

We are all descended from אדם הראשון, and yet people steal; if Hashem had created two men, they would certainly find justification to steal.

=====

5

6

מפני הגזלנין
ומפני המחסנין

To discourage thieves,

as Rashi explains

שיאמרו קרקע זה

לבני אבינו הראשון היתה

ולא לבני אביכם

Otherwise, they might say,

"This land belonged to our ancestor, not to yours,"

And the ברייתא adds

ומה עכשיו שנברא יחידי

גוזלין וחומסין

נבראו שנים

על אחת כמה וכמה

We are all descended from אדם הראשון,

and yet people steal;

if Hashem had created two men,

they would certainly find justification to steal.

6 The Gemara cites a series of ברייתות explaining other aspects of Man's creation:

1.

אדם נברא בערב שבת
 אדם was created on ערב שבת, the last day of
 Creation, for four reasons:
 שלא יהו צדוקים אומרים
 שותף היה לו להקב"ה במעשה בראשית
 So that heretics could not claim that Man assisted in
 creating the world;
 שאם תזווח דעתו עליו
 אומר לו יתוש קדמך במעשה בראשית
 So that if a man becomes arrogant, he can be told that
 even the small fly preceded him in creation;

כדי שיכנס למצוה מיד
 So that he could immediately perform a mitzvah, i.e. to
 observe Shabbos;
 כדי שיכנס לסעודה מיד
 So that he could find everything ready for his use.

2.

אדם הראשון
 מכל העולם כולו הוצבר עפרו
 was formed from dust gathered from around
 the entire world.
 And the Gemara elaborates
 גופו מבבל
 וראשו מארץ ישראל
 ואבריו משאר ארצות
 His torso was created from Bavel, his head from Eretz
 Yisroel, and his limbs from various other areas.

6 *Several ברייתות explaining aspects of Man's creation*

1

אדם נברא בערב שבת
 ערב שבת was created on אדם הראשון,
 the last day of Creation, for four reasons:

1

**שלא יהו צדוקים אומרים
 שותף היה לו להקב"ה
 במעשה בראשית**

*So that heretics could not claim
 that Man assisted in creating the world;*

2

**שאם תזווח דעתו עליו
 אומר לו יתוש קדמך
 במעשה בראשית**

*So that if a man becomes arrogant, he can be told
 even the small fly preceded him in creation;*

4

**כדי
 שיכנס לסעודה
 מיד**

*So that he could find
 everything ready
 for his use.*

3

**כדי
 שיכנס למצוה
 מיד**

*So that he could immedi-
 ately perform a mitzvah,
 i.e. to observe Shabbos;*

2

**אדם הראשון
 מכל העולם כולו הוצבר עפרו**

*אדם הראשון was formed from dust
 gathered from around the entire world.*

And the Gemara elaborates

גופו מבבל

**וראשו מארץ ישראל
 ואבריו משאר ארצות**

*His torso was created from Bavel,
 his head from Eretz Yisroel,
 and his limbs from various other areas.*

- 7 3.
 שתים עשרה שעות הוי היום
 The day of אדם's creation was comprised of twelve hours:
 שעה ראשונה
 הוצבר עפרו
 During the first hour, his dust was gathered;
 שניה
 נעשה גולם
 During the second hour, his shapeless form was fashioned;
 שלישית
 נמתחו אבריו
 During the third hour, his limbs were arranged;
 רביעית
 נזרקה בו נשמה
 During the fourth hour, he received his soul;
 חמישית
 עמד על רגליו
 During the fifth hour, he stood up;
 ששית
 קרא שמות
 During the sixth hour, he named all the animals;
 שביעית
 נזדווגה לו חוה
 During the seventh hour, חוה was created;
 שמינית
 עלו למטה שנים
 וירדו ארבעה
 During the eighth hour, they gave birth to קין and a twin sister;
 תשיעית
 נצטווה שלא לאכול מן האילן
 During the ninth hour, he was commanded not to eat from the עץ הדעת;
 עשירית
 סרח
 During the tenth hour, he sinned;
 אחת עשרה
 נידון
 During the eleventh hour, he was judged;
 שתים עשרה
 נטרד והלך לו
 During the twelfth hour, he was expelled from עדן.

7 3

שתים עשרה שעות הוי היום

The day of אדם's creation was comprised of twelve hours:

12	1	2
11	3	4
10	5	6
9	7	8
8	9	10
7	11	12

נוטרד והלך לו
 He was expelled from עדן.
הוצבר עפרו
 His dust was gathered;
נעשה גולם
 His form was fashioned;
נמתחו אבריו
 His limbs were arranged;
נזרקה בו נשמה
 He received his soul;
עמד על רגליו
 He stood up;
קרא שמות
 He named the animals;
נזדווגה לו חוה
 חוה was created;
עלו למטה שנים וירדו ארבעה
 They gave birth to קין and a twin sister;
שלא לאכול מן האילן
 He was commanded not to eat the עץ הדעת;
סרח
 He sinned;
נידון
 He was judged;
נטרד והלך לו
 He was expelled from עדן.

8

4. Another ברייתא:
 בשעה שבקש הקב"ה לבראות את האדם
 ברא כת אחת של מלאכי השרת
 When Hashem wanted to create Man, he first created a
 group of angels.
 אמר להם
 רצונכם נעשה אדם בצלמנו
 He asked them whether he should create Man. After
 hearing of Man's future actions, they said
 מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו
 They opposed Man's creation. Whereupon,
 הושיט אצבעו קטנה ביניהן ושרפם
 Hashem destroyed them.
 After this scenario repeated itself, a third group of angels
 told Him;
 כל העולם כולו שלך הוא
 כל מה שאתה רוצה לעשות בעולמך עשה
 It is Your world, to do as You please.
 Subsequently, when future generations sinned, they
 commented
 לא יפה אמרו ראשונים לפניך
 Weren't the first groups correct? And

Hashem replied
 ועד זקנה אני הוא ועד שיבה אני אסבול
 I will tolerate Man's shortcomings.
 =====

8

4

**בשעה שבקש הקב"ה
 לבראות את האדם
 ברא כת אחת של מלאכי השרת**
*When Hashem wanted to create Man,
 he first created a group of angels.*

**אמר להם
 רצונכם נעשה
 אדם בצלמנו**
*He asked them
 whether he should
 create Man.*

**מה אנוש כי תזכרנו
 ובן אדם כי תפקדנו**
*They opposed Man's
 creation.*

*After this scenario repeated itself,
 a third group of angels told Him;*

**כל העולם כולו שלך הוא
 כל מה שאתה רוצה
 לעשות בעולמך עשה**
*It is Your world
 to do as You please.*

*When future generations sinned,
 they commented*

**לא יפה אמרו
 ראשונים
 לפניך**
*Weren't the first groups
 correct?*

**הושיט
 אצבעו קטנה
 ביניהן ושרפם**
*Hashem destroyed
 them.*

**אמר להם
 רצונכם נעשה
 אדם בצלמנו**
*Hashem replied
 ועד זקנה אני הוא
 ועד שיבה
 אני אסבול
 I will tolerate Man's
 shortcomings.*

9 The Gemara describes אדם הראשון's stature:

מסוף העולם ועד סופה היה

מן הארץ עד לרקיע היה

Initially, he reached from one end of the world to the other, and from the earth to the Heaven; but

כיון שסרח הניח הקב"ה ידיו עליו ומיעטו

After he sinned, Hashem diminished him.

Another incident:

הראהו הקב"ה

דור דור ודורשיו

דור דור וחכמיו

Hashem showed אדם הראשון all future generations and their leaders.

כיון שהגיע לדורו של רבי עקיבא

שמח בתורתו ונתעצב במיתתו

When he beheld רבי עקיבא, he rejoiced with his Torah but was saddened by his death.

=====

9

אדם הראשון

מסוף העולם ועד סופה היה

מן הארץ עד לרקיע היה

Initially, he reached from one end of the world to the other, and from the earth to the Heaven;

כיון שסרח

הניח הקב"ה ידיו עליו ומיעטו

After he sinned, Hashem diminished him.

Another incident:

הראהו הקב"ה

דור דור ודורשיו

דור דור וחכמיו

Hashem showed אדם הראשון all future generations and their leaders.

כיון שהגיע לדורו של רבי עקיבא

שמח בתורתו ונתעצב במיתתו

When he beheld רבי עקיבא, he rejoiced with his Torah but was saddened by his death.

10 The Gemara digresses to discuss how to deal with heretics:

The Mishnah in אבות מסכת states

הוי שקוד ללמוד תורה
ודע מה שתשיב לאפיקורוס

Learn Torah diligently, and know how to respond to heretics.

The Gemara explains

ל"ש אלא אפיקורוס של עכו"ם
אבל אפיקורוס ישראל
כ"ש דפקר טפי

This is only regarding non-Jewish heretics. However, we do not respond to Jewish heretics, since it will only spurn them on to further heresy.

רבי יוחנן explains

כ"מ שפקרו המינים
תשובתן בצידין

Every ambiguous Pasuk used by heretics to support their heresies has a nearby Pasuk which refutes their claim.

For example, the Pasuk states

נעשה אדם בצלמנו

In the plural, but the next Pasuk says

ויברא אלקים את האדם

In the singular;

The Gemara cites several other examples, and explains

הנך למה לי

Why, indeed, where these Pesukim written in the plural?

The Gemara answers

אין הקב"ה עושה דבר

אא"כ נמלך בפמליא של מעלה

Hashem always consults with the Heavenly Court.

The Gemara also cites several examples of how the

Chachamim refuted some of the heretics' claims, which continues into the next Daf.

10

How to deal with heretics

מסכת אבות

**הוי שקוד ללמוד תורה
ודע מה שתשיב לאפיקורוס**

*Learn Torah diligently,
and know how to respond to heretics.*

The Gemara explains

**ל"ש אלא אפיקורוס של עכו"ם
אבל אפיקורוס ישראל
כ"ש דפקר טפי**

*This is only regarding non-Jewish heretics.
However, we do not respond to Jewish heretics,
since it will only spurn them on to further heresy.*

רבי יוחנן

**כ"מ שפקרו המינים
תשובתן בצידין**

*Every ambiguous Pasuk used
by heretics to support their heresies
has a nearby Pasuk which refutes their claim.*

For example, the Pasuk states

נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ

In the plural,

but the next Pasuk says

וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת

הָאָדָם

In the singular;

*The Gemara cites several other examples,
and explains*

הנך למה לי

*Why, indeed, where these Pesukim
written in the plural?*

The Gemara answers

**אין הקב"ה עושה דבר
אא"כ נמלך בפמליא של מעלה**
Hashem always consults with the Heavenly Court.